

ایران زندگی

تخت‌هایی که روایتگر رنج‌ها شدند!

گفت‌وگوی «ایران» با وزیر بهداشت: برای مواجهه با امیکرون مجهز شدیم

صفحه ۲۶

صفحه ۲۳

واکسیناسیون در ایران از صفر تا صد

رنگ قرمز کشورهایی که امیکرون در آنها طغیان کرده است و رنگ زرد کشورهایی که مسافران از سفر به آن منع شدند. «دیلی میل»

● Spotted
● Banned

تکمیل زنجیره واکسیناسیون اولویت اصلی وزارت بهداشت

افزایش بالقوه و روند روبه گسترش سویه آفریقایی ویروس کرونا در بسیاری از کشورهای اروپایی و آمریکایی، نگرانی‌های بسیاری را برای دست‌اندرکاران نظام سلامت کشور از تجربه دوباره شرایط نامناسبی که در پیک پنجم کرونا شاهد سرایت بسیار بالاتر از سویه‌های قبلی کروناویروس، مرزها را درنوردید و تعداد مبتلایان به این گونه، در مدت زمان کوتاهی در سراسر جهان افزایش پیدا کرد. اواخر آذرماه نیز با وجود مراقبت‌های شدید مرزی، مورد قطعی ابتلا به این سویه در فردی ایرانی و میانسال که از امارات وارد کشور شده بود، شناسایی شد. وزارت بهداشت که از ماه‌ها قبل افزایش پوشش واکسیناسیون در کشور را اولویت قرارداده بود، با رفع مشکلات موجود در واردات واکسن‌های خارجی به همت ستاد ملی مقابله با کرونا و مسئولان و افزایش توان ارائه خدمات در سیستم بهداشتی و درمانی کشور، توانست تأخیری را که در دسترسی به واکسن نسبت به کشورهای توسعه‌یافته وجود داشت، جبران کند. علاوه بر این روند تولید واکسن‌های داخلی نیز ادامه یافت که تا به امروز پنج تولیدکننده داخلی موفق به دریافت تأییدیه از سازمان غذا و دارو شده‌اند و واکسن‌های دیگری نیز در مسیر دریافت مجوز قرار دارند. در حمایت از واکسن‌های داخلی به‌عنوان یکی از مصوبات ستاد ملی کرونا، تا کنون حدود ۶ میلیون دوز واکسن اسپیکوزن، ۱۳.۵ میلیون دوز واکسن برکت و ۸ میلیون دوز واکسن پاستوکوک تحویل وزارت بهداشت شده است و ۵ میلیون دوز واکسن کوپارس و حدود ۲ میلیون دوز واکسن فخرا مراحل نهایی را برای تحویل می‌گذرانند. خوشبختانه با تلاش‌های انجام‌شده در جهت افزایش واردات واکسن کرونا و روند رو به رشد میزان تولیدات داخلی، در حال حاضر می‌توان گفت در شرایط مناسبی از لحاظ ذخیره واکسن قرار داریم که جوابگوی نیاز کشور در این زمینه است. همکاری مردم نیز در پیشبرد اهداف نظام سلامت کشور در مقابله با بحران کرونا و کاهش آمار مرگ‌ومیر ناشی از آن نقش بسزایی داشت، به‌طوری‌که امروز میزان تلقیح دوز دوم واکسن کرونا از مرز ۵۰ میلیون نفر گذشته و تعداد تزریق‌کنندگان دوز سوم نیز بسته به نوع واکسن و مدت زمانی که باید از تلقیح دوز دوم آن بگذرد، به بالای ۱۰ میلیون نفر رسیده است.

دکتر کمال جدری معاون بهداشت وزیر بهداشت

پادداشت

شد. تعیین ضرب‌الاجل برای تهیه «طرح جامع تحول در نحوه مقابله با ویروس کرونا» مهم‌ترین خروجی این جلسه بود که حالا می‌توان با گذشت نزدیک به ۵ ماه از آغاز به کار دولت جدید تأثیرات آن را در مدیریت مهار کرونا به چشم دید. مذاکره و دیپلماسی فعال دولت برای خرید واکسن، موجب شد که تنها در دو هفته آغازین فعالیت کابینه سیزدهم بیش از ۱۸ میلیون

اگر رد اخبار را بگیریم و به نقشه کرونایی کشورهای دنیا نگاهی بیندازیم، می‌بینیم، هیچ نقطه قرمزی روی نقشه کرونایی کشور نیست و ایران یک‌دست به رنگ آبی تغییر رنگ داده است اما در همین نقشه شیوع سویه امیکرون در جهان به روشنی می‌بینیم که مرگ و میر در آمریکا و اروپا همچنان سه رقمی شده است و مدعیان ساخت فایزر و مدرنا این روزها در میانه‌های شعله‌های آتشین واریانت امیکرون گرفتار شده‌اند. وضعیت در ایران اینگونه است، واکسن‌های تولید داخل روی میز تولید است و سیل واکسن‌های وارداتی با تدبیر و اهتمام دولت سیزدهم و جدیت در اجرای واکسیناسیون گسترده تا حد زیادی سلامت را به مردم بازگردانده است

توان مسیر واردات واکسن کرونا را باز کنند. تنها در یک ماه نخست دولت سیزدهم ۳۰ میلیون دوز واکسن وارد کشور شد، یعنی هر هفته به طور معمول ۵ میلیون دوز واکسن وارد کشور می‌شد. با سرعت گرفتن حجم بالای واردات واکسن و حذف شرط سنی تزریق واکسن از ۲۰ تا ۲۷ شهریور ۷ میلیون و ۹۰۰ هزار دوز واکسن در ایران تزریق شد به عبارتی آمار تزریق واکسن به ۶ برابر ۵ ماه ابتدای سال ۱۴۰۰ رسید به طوری که تزریق واکسن به سرعت برق و باد پیش می‌رفت و برای نخستین بار سد رکورد جهانی واکسیناسیون هفتگی در دنیا شکسته شد.

ادامه در صفحه ۲۲

ساعت انتظار نگهبان مرکز تزریق واکسن با بلندگو خبر از پایان تعداد دوزهای واکسن را اعلام می‌کرد. گزارش‌های میدانی ما نیز بیانگر این واقعیت بود که سالمندانی که بعد از نماز صبح به امید تزریق واکسن راهی مراکز واکسیناسیون می‌شدند سر ظهر دست خالی به خانه برمی‌گشتند و آنچه در لیست دریافت کنندگان واکسن کرونا ثبت می‌شد زمین تا آسمان با مراجعان فراخوانده شده به مرکز تفاوت داشت. گاهی تعداد مراجعه کنندگان به مراکز به ۴۰۰ نفر می‌رسید اما در لیست اسامی ۲۰ نفر ثبت می‌شد، درگیری و تنش بین مردم در مراکز واکسیناسیون هر روز بالا می‌گرفت و واکسیناسیون در اغلب استان‌ها متوقف شده بود. در این میان برخی‌ها نیز سعی داشتند با برخی شرکدها واکسن کرونا تزریق کنند از جمله اینکه کارت متوفی افراد سالمند را به مرکز تزریق تحویل می‌دادند. آن طور که گزارش‌های رسیده به ما نشان می‌داد گاهی اوقات هم موفق به دریافت واکسن می‌شدند. یکی دیگر از حواشی پر سر و صدای واکسن، سفر ایرانی‌ها به کشور ارمنستان برای تزریق واکسن استرازنکا و همچنین تزریق واکسن‌های تقلبی فایزر با قیمت‌های چند میلیونی در مناطق شمالی تهران بود. در هر حال کار به جایی رسید که در نیمه اول مردادماه از تزریق قطره چکانی واکسن هم خبری نبود و اندک مراکز جمعیتی واکسیناسیون نیز با نصب بنرهای از اتمام موجودی واکسن خبر می‌دادند. در این میان مسئولیت سنگین و اصلی دولت سیزدهم ساماندهی ناکارآمدی مدیریت و مقابله با بحران کرونا بود که در نهایت با رایزنی‌ها و ارتباطات گسترده ایران با کشورهای فعال شدن دیپلماسی، سیلی از واکسن‌های وارداتی به کشور جاری شد. باران سیل آسای واکسن در حالی آسمان کرونایی ایران را درنوردید که مجموع تعداد دوز تزریق واکسن‌های کرونا با افزایش واردات واکسن در ۱۰ روز اول دولت رئیس‌جمهور به ۶ برابر رقم واردات در دولت قبل رسید.

تناقض گویی‌ها درباره تکمیل واکسیناسیون جمعیت هدف و موج انتقادات از دولت سابق تا نیمه دوم مردادماه ادامه داشت تا اینکه سکان اداره کشور با آرای مردمی به آیت‌الله ابراهیم رئیسی واگذار شد. رئیس‌جمهور اداره شوری را عهده‌دار شد که از یک سو کل ۳۱ استان کشور در طوفان سهمگین پیک پنجم دلنا کرونا قرار داشت و از سوی دیگر طبق اعلام بهرام عین‌اللهی ذخیره واکسن نیز به صفر رسیده بود، البته این راه هم باید گفت که دولت دوازدهم توانسته بود ۲۶ و نیم میلیون دوز واکسن را طی ۷ ماه خریداری کند که به دلیل برخی ناهماهنگی‌ها بین دستگاه‌های دولتی و سیاستگذاری‌های حوزه سلامت از این رقم در مجموع ۶.۶ میلیون دوز واکسن در کشور تزریق شد. آن روزها عدم تحرک دولت قبل برای تهیه و تأمین واکسن نقل همه محافل شده بود و مردم و حتی کارشناسان حوزه سلامت هم از نبود شفافیت در دولت دوازدهم برای خرید واکسن سخن می‌گفتند. همه این اتفاقات و انبارهای خالی از واکسن غمبارترین روزهای کرونایی را در تاریخ کشور رقم زد. از سوی دیگر مردم یا در بیمارستان‌ها می‌مردند یا سالمندان برای پیدا کردن واکسن از این گوشه به آن گوشه شهر سرگردان بودند. صف‌های طولانی برای دریافت واکسن گاهی به چند کیلومتر نیز می‌رسید اما در نهایت پس از ۸

نمکی، وزیر بهداشت دولت قبل فروردین ماه وعده داد تا آخر خرداد یا اوایل تیرماه ۱۴ میلیون نفر واکسینه شوند. او همچنین گفته بود روزانه ۴۰۰ نفر در کشور واکسینه می‌شوند. وعده‌های واکسنی نمکی در حالی بود که مراکز جمعیتی واکسیناسیون در کشور ظرفیت تزریق ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار دوز واکسن را در روز داشتند. گرچه این وعده‌ها از حرف فراتر نرفت و سه استراتژی دولت قبل یعنی خرید واکسن از سپد کوواکس، واردات و حمایت از تولید داخل نیز چندان راه به جایی نبرد حتی فازبندی‌های واکسیناسیون تقریباً از نیمه اول تیرماه در فاز دوم واکسیناسیون افراد بالای ۶۰ سال متوقف شد و اعلام گروه سنی جدید منوط به تأمین واکسن به روزهای آینده موقوف شد. مجموع واکسن وارداتی به ایران تا اواخر تیرماه طبق اعلام گمرک ۷ میلیون و ۸۲۷ هزار و ۸۰۰ دوز واکسن بوده است.

نویسن ایرانی به اف‌ای‌تی برمی‌گشت، اما آیت‌الله رئیسی بلافاصله پس از مراسم تحلیف بسیاری از این قبیل بهانه‌جویی‌ها و بی‌تدبیری‌ها در تأمین واکسن و حواله دادن واردات واکسن به مباحث سیاسی را به یک همصدایی و عزم جدی کابینه خودش تبدیل کرد. میراث برجای مانده از دولت قبل نیز این چنین بود؛ کسری بودجه سال ۱۴۰۰، تورم نزدیک به ۵۰ درصدی، رشد اقتصادی منفی، بی‌ثباتی در بازار ارز و... همه و همه بر سر کشور آوار شده بود و دولت جدید باید این چالش‌ها را از سر می‌گذراند. برای همین به گردش‌انداختن چرخ اقتصاد کشور و برگرداندن قطار تزریق واکسن به ریل سرعت در رأس برنامه‌های دکتر رئیسی قرار گرفت. وی پس از پذیرش مسئولیت اداره کشور، اول از همه باید پاسخگوی مهم‌ترین خواسته جامعه یعنی تأمین و تزریق واکسیناسیون می‌بود.

تابستان سیاه ۱۴۰۰، اوضاع نابسامان و وضعیت پایگاه‌های واکسیناسیون و تأمین نیروهای انسانی برای واکسیناسیون ۶۷ میلیون افراد بالای ۱۲ سال و مشمول دریافت واکسن و از بین رفتن اعتماد عمومی برای تزریق واکسن همه و همه چکیده‌ای از وضعیت اسفباری است که دولت تا نیمه اول مردادماه ادامه داشت. از طرفی دولت قبل هرچه به روزهای پایانی مأموریتش نزدیک می‌شد توجه چندانی هم به وضعیت بحرانی کرونا در جامعه نداشت و آنچه از زمان وزرایش شنیده می‌شد وعده‌های بی‌حساب بود. (سعید

فریبا خان احمدی خبرنگار